

Ο δημιουργός που άρχισε να γράφει στα 60 του

Ο ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΜΙΛΛΕΡΙ, εν ζωή συγγραφέας αστυνομικών μυθιστορημάτων, άρχισε να γράφει στα 60 του χρόνια. Γεννημένος το 1925 στον Ακράγαντα της Σικελίας, συντοπίτης του Πιραντέλο, φοίτησε στο Λύκειο Εμπεδοκλής της γενέτειράς του, κατόπι στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης, στο Τμήμα της Λογοτεχνίας, κι από κει το 1948 μεταπήδησε στην Ακαδημία Δραματικής Τέχνης Silvio d'Amico στη Ρώμη, απ' όπου αποφοίτησε ως σκηνοθέτης. Καθώς η χώρα του εκδημοκρατίζεται σταδιακά, το 1960, παρότι μέλος του ΚΚΙ, προσλαμβάνεται στην κρατική RAI, όπου μετέχει σε πάμπολλες τηλεοπτικές παραγωγές. Και μεταπηδά στη γραφή ως ώριμος («γουρμασμένος» θα 'λεγε ο Μυριβήλης) λίγο πριν εξηνταρίσει.

Μέχρι τώρα έχει γράψει πάνω από 50 μυθιστορήματα, εκ των οποίων τα 42 (ρεκόρ για τα εκδοτικά μας μεγέθη) έχουν κυκλοφορήσει στα ελληνικά, κάνοντας αρχή από την Ωκεανίδα, για να περάσει μετά από τον Καστανιώτη και να στεγαστεί τελικά μόνιμως εδώ και χρόνια στον Πατάκι.

ΟΠΩΣ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΗΣ δημιούργησε τον αστυνόμο Μπέκα κατά το πρότυπο του Σιμενόν με τον δικό του Μαιγκρέ, έτσι κι ο αστυνόμος του Καμιλλέρι ονομάζεται Μονταλμπάνο, έμμεσος φόρος τιμής στον Ισπανό ομόλογό του, τον σπουδαίο συγγραφέα Μονταλμπάν. Ένας αστυνομικός χαμπλού προφίλ, στη μέση της ιεραρχικής κλίμακας (όπως και οι αντίστοιχοι του Μαρή και του Σιμενόν) -του αρέσει το φρέσκο ψάρι, κυρίως τα πετρομπάρμπουνα, κι οι μελιτζάνες στον φούρνο a la Sicilia-, διατηρεί σε όλα τα βιβλία την ίδια σχέση εξ αποστάσεως με την αγαπημένη του Σίλβια, που μένει στον Βορρά. Ο Μονταλμπάνο κινείται πάντα στους ίδιους χώρους της περιοχής που εποπτεύει, με τους ίδιους πάντα συναδέλφους του και το μόνο που είναι διαφορετικό από βιβλίο σε βιβλίο είναι το νέο έγκλημα που εξερευνά. Κι ίσως η παγκόσμια απήχηση που έχουν τα μυθιστορήματα του Καμιλλέρι να οφείλεται ακριβώς σ' αυτή την καθοριστική (και ευχάριστη) για τον αναγνώστη «επαναληπτικότητα», που κεντρίζει το ενδιαφέρον του για τον άγνωστο μέχρι το τέλος δολοφόνο.

Αν ο Λεονάρντο Σάσα -άλλος σημαντικός Σικελός μυθιστοριογράφος- μπορεί να χαρακτηριστεί ως «ο θεωρητικός της Μαφίας», ο Καμιλλέρι είναι ο «γήινος», ο «εμπράγματος» ερευνητής της. Αντίπαλοι, βέβαια, και των δύο στα βιβλία τους είναι οι Καρμπινιέροι, όπου η Μαφία έχει

τα πλοκάμια της - όπως παλιά σ' εμάς υπήρχε ο διαχωρισμός Χωροφυλακής και Αστυνομίας.

ΩΣΤΟΣΟ, στον «Ζυθοποιό του Πρέστον», που μόλις κυκλοφόρησε σε αναθεωρημένη επανέκδοση από τον Πατάκι (πρώτη έκδοση 2005), ένα από τα πρώτα μυθιστορήματα του Καμιλλέρι, δεν υπάρχει ούτε η Μαφία ούτε ο Μονταλμπάνο. Υπάρχει, αντ' αυτών, ένα πραγματικό γεγονός που έγινε γνωστό μετά τη δημοσίευση μιας εργασίας με τίτλο «Ερευνα γύρω από τις συνθήκες της Σικελίας του 1875-1876», όπου -η Σικελία ανήκει πλέον στο ενιαίο ιταλικό κράτος- καταφθάνει ως νομάρχης ένας Φλωρεντίνος. Ένας «φλώρος», δηλαδή, για τους ντόπιους. Ο οποίος με την ανεξήγητη απόφασή του να εγκαινιάσει το θέατρο της πόλης ανεβάζοντας μια άγνωστη όπερα με τον τίτλο «Ο Ζυθοποιός του Πρέστον» εξοργίζει τους αυτόχθονες, καθώς η όπερα αυτή δεν ανταποκρίνεται στη δική τους παράδοση του bel canto. (Μην ξεχνάμε ότι ο Μπελίνι γεννήθηκε στην Κατάνια.) Και με αφορμή αυτό το περιστατικό, που, πράγματι, ιστορικά συνέβη με τη συγκεκριμένη υπαρκτή και άπαικτη μέχρι σήμερα όπερα, ο Καμιλλέρι επινοεί ένα «πολυκλαδικό» μυθιστόρημα, όπου κάθε κλαδί (δηλαδή κάθε κεφάλαιο του βιβλίου) μπορεί να διαβαστεί χωριστά, αλλά όλα μαζί έχουν την ίδια ρίζα: τη σύγκρουση δύο διαμετρικά αντίθετων πολιτισμών, Βορρά και Νότου, που μέχρι σήμερα δεν έχει καταλαγιάσει, όπως προκύπτει με τη Λέγκα του Βορρά και με τα πρόσφατα δημοψηφίσματα -όχι ακραία, βέβαια, όπως της Καταλονίας- στη Λομβαρδία και στο Βένετο, που επαναφέρουν στο προσκήνιο τον προφητικό προβληματισμό του Γκράμισι για τον οικονομικά υπανάπτυκτο Νότο σε σχέση με τον υπερανπτυγμένο Βορρά.

Ο ΚΑΜΙΛΛΕΡΙ στήνει ένα απολαυστικό μυθιστόρημα με ραδιοουργίες, εγκλήματα και αναταραχές, μέσα από το οποίο αναδύεται όλη η σικελική πραγματικότητα. «Κι αν», όπως διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο, «οδηγός του είναι η ιστορία η ίδια, αυτό συμβαίνει γιατί για κείνον η πορεία της ανθρωπότητας και ο χρόνος εκφράζονται απρόσμενα και παράλογα, όπως η κωμωδία στις καλύτερες στιγμές της...». Μια «κωμωδία» που καταλήγει τραγικά με την πυρπόληση της ίδιας της όπερας.

